

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут права
Кафедра кримінально-правових дисциплін та судочинства

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ

Рівень вищої освіти	Другий рівень
Спеціальність: освітня програма	081 Право: Правознавство, 081 Право: Інтелектуальна власність

Затверджено рішенням Ради з якості ННП

Голова Ради з якості ННП
Стогова Ольга Володимирівна

ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ

Розробник

Гончарова Аліна В`ячеславівна

Розглянуто і схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньої програми Правознавство	Керівник РПГ (гарант програми) Ільченко Олександр Васильович
Розглянуто і схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньої програми Інтелектуальна власність	Керівник РПГ (гарант програми) Уткіна Марина Сергіївна
Розглянуто і схвалено на засіданні Кафедра кримінально-правових дисциплін та судочинства	Завідувач кафедри Малетова Ольга Сергіївна

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Сучасні проблеми цивільного права та процесу
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий інститут права. Кафедра кримінально-правових дисциплін та судочинства
Розробник(и)	Гончарова Аліна В`ячеславівна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Тривалість вивчення навчальної дисципліни	один семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 48 год. становить контактна робота з викладачем (24 год. лекцій, 24 год. практичних занять), 102 год. становить самостійна робота. Для заочної форми навчання 18 год. становить контактна робота з викладачем (10 год. лекцій, 8 год. практичних занять), 132 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов`язкова навчальна дисципліна для освітніх програм "Правознавство", "Інтелектуальна власність"
Передумови для вивчення дисципліни	Теорія держави та права, цивільне право, цивільний процес
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системного та критичного мислення, поглиблених теоретичних знань та практичних навичок щодо розуміння сучасних тенденцій розвитку цивільного права та процесу, актуальних проблем правового регулювання цивільних відносин та судової практики, вироблення вміння аналізувати та вирішувати складні практичні ситуації, здатності застосовувати набуті знання у професійній діяльності, пов'язаній із захистом цивільних прав та інтересів.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Актуальні проблеми цивільного права в умовах трансформації правової системи
<p>Тема 1 Право власності в умовах цифрової економіки</p> <p>Віртуальна власність. Захист права власності в цифровому середовищі. Довірча власність. Корпоративні права. Практика ЄСПЛ щодо захисту права власності.</p>
<p>Тема 2 Договірне право в епоху цифровізації</p> <p>Нові види договорів. Смарт-контракти. Електронна форма договору. Публічні договори в цифрову епоху. Споживчі договори. Правове регулювання договорів про надання цифрових послуг.</p>
<p>Тема 3 Сучасні проблеми недоговірних зобов'язань</p> <p>Деліктна відповідальність: актуальні проблеми. Причинний зв'язок у деліктних зобов'язаннях. Відшкодування моральної шкоди. Компенсація шкоди за рішеннями ЄСПЛ.</p>
<p>Тема 4 Цифрові права та електронна комерція: проблеми правового регулювання</p> <p>Правовий режим цифрових активів. Токенізація майна. NFT як об'єкт цивільних прав. Смарт-контракти. Криптовалюти. Електронні правочини. Відповідальність за порушення прав у цифровому середовищі.</p>
<p>Тема 5 Цілі сталого розвитку та їх вплив на регулювання цивільних правовідносин</p> <p>Цілі сталого розвитку: поняття та правова природа. Вплив ЦСР на приватноправові відносини. Екологізація цивільного права. Зелені інвестиції та ESG-принципи в корпоративному праві. Відповідальне споживання як принцип цивільного права. Трансформація договірних механізмів для досягнення ЦСР.</p>
Модуль 2. Сучасні проблеми цивільного процесу в умовах діджиталізації та воєнного стану
<p>Тема 6 Особливості здійснення цивільного судочинства в умовах воєнного стану</p> <p>Зміна територіальної юрисдикції. Особливості розгляду справ в умовах воєнного стану. Проблеми поновлення та продовження процесуальних строків. Участь у судових засіданнях в режимі відеоконференції.</p>
<p>Тема 7 Доказування в цивільному процесі: нові виклики</p> <p>Електронні докази. Допустимість доказів із соціальних мереж. Стандарти доказування. Особливості доказування в окремих категоріях справ. Презумпції та преюдиції.</p>
<p>Тема 8 Альтернативні способи вирішення цивільних спорів</p> <p>Медіація. Онлайн-вирішення спорів. Третейське судочинство. Переговори. Врегулювання спору за участю судді. Виконання медіаційних угод.</p>
<p>Тема 9 Застосування практики ЄСПЛ при здійсненні цивільного судочинства</p> <p>Право на справедливий суд. Розумні строки розгляду справи. Виконання судових рішень у практиці ЄСПЛ. Доступ до правосуддя. Правова визначеність. Принцип рівності сторін та змагальності процесу.</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Критично аналізувати та системно досліджувати актуальні проблеми цивільного права та процесу в умовах цифровізації та воєнного стану, формулювати обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення законодавства з урахуванням Цілей сталого розвитку та практики ЄСПЛ.
РН2	Формулювати свою правову позицію з обґрунтованістю, ефективно опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи на підставі законодавства, правової позиції ВСУ та ЄСПЛ.
РН3	Застосовувати новітні методи дослідження проблем правового регулювання цивільних відносин у цифровому середовищі та особливостей здійснення електронного судочинства, формулювати власні висновки та пропозиції щодо вдосконалення механізмів захисту цивільних прав.
РН4	Ефективно вирішувати складні практичні ситуації у сфері договірних та недоговірних зобов'язань, обґрунтовувати правову позицію з використанням практики ЄСПЛ та новітніх доктринальних підходів, формулювати пропозиції щодо вдосконалення правозастосовної практики

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 081 Право:

ПР4	Здійснювати презентацію свого дослідження з проблемних питань цивільного права та процесу, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати у цивільному процесі, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи
ПР6	Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати у цивільному процесі, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи
ПР7	Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.
ПР11	Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів цивільного права та процесу
ПР16	Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на цивільно-правові та цивільно-процесуальні правовідносини

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

СН1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
-----	--

СН2	Здатність аналізувати, оцінювати та об'єктивно інтерпретувати інформацію, робити обґрунтовані судження та вирішувати складні проблеми шляхом логічного обґрунтування та прийняття рішень на основі доказів (критичне мислення).
СН3	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
СН4	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
СН5	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Право власності в умовах цифрової економіки	
Лк1 "Трансформація права власності в цифрову епоху" (денна)	Еволюція концепції права власності в умовах цифровізації. Поняття та ознаки віртуальної власності. Об'єкти віртуальної власності в цифровому середовищі. Особливості здійснення правомочностей власника щодо цифрових активів. Правовий режим віртуального майна. Правова природа довірчої власності. Суб'єкти та об'єкти довірчої власності. Особливості здійснення права довірчої власності. Проблеми захисту прав довірчого власника та бенефіціара. Управління цифровими активами на засадах довірчої власності.
Лк1 "Трансформація права власності в цифрову епоху" (заочна)	Еволюція концепції права власності в умовах цифровізації. Поняття та ознаки віртуальної власності. Об'єкти віртуальної власності в цифровому середовищі. Особливості здійснення правомочностей власника щодо цифрових активів. Правовий режим віртуального майна. Правова природа довірчої власності. Суб'єкти та об'єкти довірчої власності. Особливості здійснення права довірчої власності. Проблеми захисту прав довірчого власника та бенефіціара. Управління цифровими активами на засадах довірчої власності.
Лк2 "Правова природа та зміст корпоративних прав в цифрову епоху." (денна)	Особливості здійснення корпоративних прав через цифрові платформи. Захист корпоративних прав в умовах цифровізації. Проблеми реалізації прав міноритарних акціонерів. Дистанційні форми корпоративного управління.
Пр1 "Трансформація права власності в цифрову епоху" (денна)	Еволюція концепції права власності в умовах цифровізації. Поняття та ознаки віртуальної власності. Об'єкти віртуальної власності в цифровому середовищі. Особливості здійснення правомочностей власника щодо цифрових активів. Правовий режим віртуального майна. Правова природа довірчої власності. Суб'єкти та об'єкти довірчої власності. Особливості здійснення права довірчої власності. Проблеми захисту прав довірчого власника та бенефіціара. Управління цифровими активами на засадах довірчої власності.

Пр1 "Трансформація права власності в цифрову епоху" (заочна)

Еволюція концепції права власності в умовах цифровізації. Поняття та ознаки віртуальної власності. Об'єкти віртуальної власності в цифровому середовищі. Особливості здійснення правомочностей власника щодо цифрових активів. Правовий режим віртуального майна. Правова природа довірчої власності. Суб'єкти та об'єкти довірчої власності. Особливості здійснення права довірчої власності. Проблеми захисту прав довірчого власника та бенефіціара. Управління цифровими активами на засадах довірчої власності.

Пр2 "Правова природа та зміст корпоративних прав в цифрову епоху." (денна)

ФОсобливості здійснення корпоративних прав через цифрові платформи. Захист корпоративних прав в умовах цифровізації. Проблеми реалізації прав міноритарних акціонерів. Дистанційні форми корпоративного управління.

Тема 2. Договірне право в епоху цифровізації

Лк2 "Договірне право в епоху цифровізації" (заочна)

Нові види договорів. Смарт-контракти. Електронна форма договору. Публічні договори в цифрову епоху. Споживчі договори. Правове регулювання договорів про надання цифрових послуг.

Лк3 "Договірне право в епоху цифровізації" (денна)

Нові види договорів. Смарт-контракти. Електронна форма договору. Публічні договори в цифрову епоху. Споживчі договори. Правове регулювання договорів про надання цифрових послуг.

Пр2 "Договірне право в епоху цифровізації" (заочна)

Нові види договорів. Смарт-контракти. Електронна форма договору. Публічні договори в цифрову епоху. Споживчі договори. Правове регулювання договорів про надання цифрових послуг.

Пр3 "Договірне право в епоху цифровізації" (денна)

Нові види договорів. Смарт-контракти. Електронна форма договору. Публічні договори в цифрову епоху. Споживчі договори. Правове регулювання договорів про надання цифрових послуг.

Тема 3. Сучасні проблеми недоговірних зобов'язань

Лк4 "Сучасні проблеми недоговірних зобов'язань" (денна)

Деліктна відповідальність: актуальні проблеми. Причинний зв'язок у деліктних зобов'язаннях. Відшкодування моральної шкоди. Компенсація шкоди за рішеннями ЄСПЛ.

Пр4 "Захист права власності. Володіння і інші речові права" (денна)

Поняття захисту права власності. Цивільно-правові засоби захисту права власності, їх класифікація. Речево-правові засоби захисту права власності. Витребування власником майна з чужого незаконного володіння (віндикаційний позов). Вимоги по усуненню порушень, не пов'язаних із позбавленням володіння (негаторний позов). Вимога про звільнення майна від арешту (виключення з опису). Співвідношення права власності й інші речових прав. Види інших речових прав, їх класифікація. Поняття і зміст володіння чужою річчю. Види володіння. Суб'єкти володіння. Виникнення і припинення володіння. Захист володіння. Право обмеженого користування чужими речами (сервітути). Види сервітутів. Виникнення і припинення сервітутів. Право користування чужою землею для сільськогосподарських потреб (емфітевзис). Встановлення і припинення емфітевзису. Право користування чужою, землею для забудови (суперфіцій). Припинення і захист суперфіцію.

Тема 4. Цифрові права та електронна комерція: проблеми правового регулювання

Лк5 "Цифрові права та електронна комерція: проблеми правового регулювання" (денна)

Правовий режим цифрових активів. Токенізація майна. NFT як об'єкт цивільних прав. Смарт-контракти. Криптовалюти. Електронні правочини. Відповідальність за порушення прав у цифровому середовищі.

Пр5 "Цифрові права та електронна комерція: проблеми правового регулювання" (денна)

Правовий режим цифрових активів. Токенізація майна. NFT як об'єкт цивільних прав. Смарт-контракти. Криптовалюти. Електронні правочини. Відповідальність за порушення прав у цифровому середовищі.

Тема 5. Цілі сталого розвитку та їх вплив на регулювання цивільних правовідносин

Лк3 "Тема 5. Цілі сталого розвитку та їх вплив на регулювання цивільних правовідносин" (заочна)

Цілі сталого розвитку: поняття та правова природа. Вплив ЦСР на приватноправові відносини. Екологізація цивільного права. Зелені інвестиції та ESG-принципи в корпоративному праві. Відповідальне споживання як принцип цивільного права. Трансформація договірних механізмів для досягнення ЦСР.

Лк6 "Тема 5. Цілі сталого розвитку та їх вплив на регулювання цивільних правовідносин" (денна)

Цілі сталого розвитку: поняття та правова природа. Вплив ЦСР на приватноправові відносини. Екологізація цивільного права. Зелені інвестиції та ESG-принципи в корпоративному праві. Відповідальне споживання як принцип цивільного права. Трансформація договірних механізмів для досягнення ЦСР.

Пр6 "Тема 5. Цілі сталого розвитку та їх вплив на регулювання цивільних правовідносин" (денна)

Цілі сталого розвитку: поняття та правова природа. Вплив ЦСР на приватноправові відносини. Екологізація цивільного права. Зелені інвестиції та ESG-принципи в корпоративному праві. Відповідальне споживання як принцип цивільного права. Трансформація договірних механізмів для досягнення ЦСР.

Тема 6. Особливості здійснення цивільного судочинства в умовах воєнного стану

Лк7 "Процесуальні особливості розгляду цивільних справ в умовах воєнного стану" (денна)

Правове регулювання цивільного судочинства в умовах воєнного стану. Зміна територіальної юрисдикції та правила визначення підсудності. Передача справ між судами в умовах релокації. Особливості відкриття провадження у справі. Забезпечення безпеки учасників процесу. Збереження та відновлення матеріалів справ. Особливості фіксації судового процесу. Специфіка ухвалення судових рішень.

Лк8 "Процесуальні гарантії доступу до правосуддя в умовах воєнного стану" (денна)

Процесуальні строки в умовах воєнного стану. Підстави та порядок поновлення процесуальних строків. Особливості проведення судових засідань. Організація відеоконференцій. Ідентифікація учасників процесу при дистанційному розгляді. Технічні вимоги до проведення онлайн-засідань. Особливості дослідження доказів при дистанційному розгляді. Документування дистанційного судового засідання.

Пр7 "Процесуальні особливості розгляду цивільних справ в умовах воєнного стану" (денна)

Правове регулювання цивільного судочинства в умовах воєнного стану. Зміна територіальної юрисдикції та правила визначення підсудності. Передача справ між судами в умовах релокації. Особливості відкриття провадження у справі. Забезпечення безпеки учасників процесу. Збереження та відновлення матеріалів справ. Особливості фіксації судового процесу. Специфіка ухвалення судових рішень.

Пр8 "Процесуальні гарантії доступу до правосуддя в умовах воєнного стану" (денна)

Процесуальні строки в умовах воєнного стану. Підстави та порядок поновлення процесуальних строків. Особливості проведення судових засідань. Організація відеоконференцій. Ідентифікація учасників процесу при дистанційному розгляді. Технічні вимоги до проведення онлайн-засідань. Особливості дослідження доказів при дистанційному розгляді. Документування дистанційного судового засідання.

Тема 7. Доказування в цивільному процесі: нові виклики

Лк9 "Доказування в цивільному процесі: нові виклики" (денна)

Електронні докази. Допустимість доказів із соціальних мереж. Стандарти доказування. Особливості доказування в окремих категоріях справ. Презумпції та преюдиції.

Пр3 "Доказування в цивільному процесі: нові виклики" (заочна)

Електронні докази. Допустимість доказів із соціальних мереж. Стандарти доказування. Особливості доказування в окремих категоріях справ. Презумпції та преюдиції.

Пр9 "Доказування в цивільному процесі: нові виклики" (денна)

Електронні докази. Допустимість доказів із соціальних мереж. Стандарти доказування. Особливості доказування в окремих категоріях справ. Презумпції та преюдиції

Тема 8. Альтернативні способи вирішення цивільних спорів

<p>Лк4 "Альтернативні способи вирішення цивільних спорів" (заочна)</p> <p>Медіація. Онлайн-вирішення спорів. Третейське судочинство. Переговори. Врегулювання спору за участю судді. Виконання медіаційних угод.</p>
<p>Лк10 "Медіація як альтернативний спосіб вирішення цивільно-правових спорів" (денна)</p> <p>Поняття та принципи медіації. Правовий статус медіатора. Процедура проведення медіації. Онлайн-медіація. Медіаційна угода та її виконання. Особливості медіації в окремих категоріях спорів. Міжнародний досвід медіації. Перспективи розвитку інституту медіації в Україні.</p>
<p>Лк11 "Особливості альтернативних способів вирішення цивільних спорів" (денна)</p> <p>Третейське судочинство в сучасних умовах. Онлайн-арбітраж та вирішення спорів на цифрових платформах. Врегулювання спору за участю судді. Переговори як спосіб вирішення спорів. Виконання рішень третейських судів. Міжнародні механізми альтернативного вирішення спорів. Смарт-контракти у вирішенні спорів. Перспективи розвитку ADR в Україні.</p>
<p>Пр10 "Медіація як альтернативний спосіб вирішення цивільно-правових спорів" (денна)</p> <p>Поняття та принципи медіації. Правовий статус медіатора. Процедура проведення медіації. Онлайн-медіація. Медіаційна угода та її виконання. Особливості медіації в окремих категоріях спорів. Міжнародний досвід медіації. Перспективи розвитку інституту медіації в Україні.</p>
<p>Пр11 "Особливості альтернативних способів вирішення цивільних спорів" (денна)</p> <p>Третейське судочинство в сучасних умовах. Онлайн-арбітраж та вирішення спорів на цифрових платформах. Врегулювання спору за участю судді. Переговори як спосіб вирішення спорів. Виконання рішень третейських судів. Міжнародні механізми альтернативного вирішення спорів. Смарт-контракти у вирішенні спорів. Перспективи розвитку ADR в Україні.</p>
<p>Тема 9. Застосування практики ЄСПЛ при здійсненні цивільного судочинства</p>
<p>Лк5 "Застосування практики ЄСПЛ при здійсненні цивільного судочинства" (заочна)</p> <p>Право на справедливий суд. Розумні строки розгляду справи. Виконання судових рішень у практиці ЄСПЛ. Доступ до правосуддя. Правова визначеність. Принцип рівності сторін та змагальності процесу.</p>
<p>Лк12 "Застосування практики ЄСПЛ при здійсненні цивільного судочинства" (денна)</p> <p>Право на справедливий суд. Розумні строки розгляду справи. Виконання судових рішень у практиці ЄСПЛ. Доступ до правосуддя. Правова визначеність. Принцип рівності сторін та змагальності процесу.</p>
<p>Пр4 "Застосування практики ЄСПЛ при здійсненні цивільного судочинства" (заочна)</p> <p>Право на справедливий суд. Розумні строки розгляду справи. Виконання судових рішень у практиці ЄСПЛ. Доступ до правосуддя. Правова визначеність. Принцип рівності сторін та змагальності процесу.</p>

Пр12 "Застосування практики ЄСПЛ при здійсненні цивільного судочинства" (денна)

Право на справедливий суд. Розумні строки розгляду справи. Виконання судових рішень у практиці ЄСПЛ. Доступ до правосуддя. Правова визначеність. Принцип рівності сторін та змагальності процесу. Взаємозв'язок між судовою практикою та законодавством. Роль суду у формуванні права. Вплив судових рішень на правозастосування. Судова практика як джерело права. Проблеми та виклики. Невизначеність в правозастосуванні. Конфлікти між прецедентами та законодавством. Значення судового прецеденту та правової позиції для правового порядку. Перспективи розвитку судової правотворчості в Україні.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Кейс-орієнтоване навчання
МН3	Командно-орієнтоване навчання (ТВЛ)
МН4	Проблемне навчання

Лекції надають студентам матеріали із цивільно-процесуального права з різних точок зору, що є основою для самостійного навчання здобувачів вищої освіти (РН 1). Лекції доповнюються практичними заняттями, їх мета полягає у засвоєнні основних теоретичних положень і набутті навичок практичного застосування норм цивільного процесуального права (РН 1 та РН 2). Практико-орієнтоване навчання передбачає можливість застосування та коментування відповідних правових норм студентами, набуття практичних навичок застосування теоретичних знань у правоохоронній діяльності. До завдань вивчення курсу належать також уміння складати основні цивільно-процесуальні документи. (результати навчання РН 1, РН 2, РН 3). Самостійному навчанню сприятиме підготовка до лекцій, практичних занять, а також робота в невеликих групах для підготовки презентацій.

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Лекції-дискусії
НД2	Виконання ситуативних вправ
НД3	Аналіз та обговорення кейсів (навчальних/практичних/науково-дослідних)
НД4	Робота в групах/командах для вирішення конкретної відкритої проблеми (екологічної, економічної, соціальної тощо)

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$21 \leq RD < 59$
Можливе одноразове повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 20$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	Опитування використовується для оцінки знань здобувачів, їхнього розуміння матеріалу або відношення до певних аспектів навчання. "Усні коментарі викладача за його результатами" означають аналіз результатів опитування або іншої форми збору інформації викладачем усно. Викладач може надати коментарі щодо відповідей здобувачів, їхніх знань, розуміння та оцінки роботи.	16	Коментарі викладача
МФО2 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань	Метод поточного формативного оцінювання "Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань" передбачає, що викладач надає здобувачам активні настанови та вказівки під час їхньої роботи над практичними завданнями що сприяє покращенню навчання та розвитку навичок здобувачів через безпосередню підтримку та відгуки викладача.	16	Коментарі викладача
МФО3 Проміжне оцінювання виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)	Метод підсумкового сумативного оцінювання "Виконання практичного кейсу" передбачає, що студенти розв'язують практичні завдання або сценарії, готують презентацію та захищають свої рішення перед аудиторією та викладачем.	16	Коментарі викладача

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Підсумковий контроль: екзамен			
МСО2 Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)	Метод передбачає оцінку опісу здобувачами дослідження з практики, пов'язані з певною темою або областю знань, і супроводжувати цей опис теоретичними аргументами або основами збирати нотатки з додаткових джерел.	16	Коментарі викладача
МСО3 Виконання групового проєкта (підготовка, презентація, захист)	Підготовка до ігрового суду здійснюється з розподілом ролей, за умови, що інші учасники, не знають, що саме готують їх колеги, тобто володіють лише знаннями відносно своєї правової позиції.	16	Коментарі викладача
МСО4 Виконання ситуативних вправ (підготовка, презентація, захист)	Методи підсумкового сумативного оцінювання "Виконання ситуативних вправ" передбачають вирішення студентами практичних завдань або ситуацій, готуючи рішення, презентацію та захист своїх рішень перед аудиторією та викладачем	16	Коментарі викладача
МСО5 Проміжний модульний контроль у формі тестування	Метод ефективною перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни. Проводиться у формі тестування, яке дозволяє перевірити результати навчання протягом вивчення дисципліни, визначити рівень знань по завершенню дисципліни. аудиторією та викладачем. Цей метод сприяє розвитку аналітичних, презентаційних та прийняття рішень навичок студентів.	16	Коментарі викладача

Контрольні заходи:

	Максимальна кількість балів	Можливість перекладання з метою підвищення оцінки
Перший семестр вивчення	100 балів	
МСО1. Підсумковий контроль: екзамен	40	
	40	Ні

МСО2. Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)		12	
	2x6	12	Ні
МСО3. Виконання групового проєкта (підготовка, презентація, захист)		15	
	3x5	15	Ні
МСО4. Виконання ситуативних вправ (підготовка, презентація, захист)		15	
	5x3	15	Ні
МСО5. Проміжний модульний контроль у формі тестування		18	
	2x9	18	Ні

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі обговорення кейсів, групових завдань (ігрових судів), виконання практичних завдань, складання проміжного тестового модульного контролю, екзамену. Усі роботи повинні бути виконані самостійно. Індивідуальні завдання, які будуть містити ознаки академічного плагіату будуть відхилені.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН2	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН3	Бібліотечні фонди
ЗН4	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Сучасні проблеми цивільного та цивільно- процесуального права (в частині цивільно- процесуального права) : Н. Голубєва, І. Бут, О. Полуніна, Ю. Полюк, Ю. Цал- Цалко ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2023. 190 с.
2	Чернега В. М. Актуальні проблеми цивільного права та процесу: навч. посіб. Київ: Видавництво Ліра-К, 2024. 254 с.
3	Сімейне право: підручник Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка/ за ред. О. В. Дзери - Київ: Юрінком 2020 . 520с.
4	Цивільне право. Особлива частина : навч. посіб. за заг. ред. Ю. М. Жорнокуя, О. Є. Кухарева ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2023. 420с.

5	Діденко Л. В. Цивільне право та процес : навчально-методичний посібник. Одеса : Гельветика, 2023. 110 с.
Допоміжна література	
1	Subrin, Stephen N., et al. Federal Rules of Civil Procedure with Resources for Study: 2021-2022 Statutory Supplement. Aspen Publishing, 2022.
2	Widiyanto, I., & Rijadi, P. (2023). Environment Civil Law Enforcement. Ius Positum: Journal Of Law Theory And Law Enforcement, 55-66.
3	Talouni, Zakaria, and Aleksandra Rabczun. "Class Actions in Civil Law Systems: Hindered or Unfit?." European Journal of Comparative Law and Governance 9.4 (2022): 343-357.
4	Цивільне право. Загальна частина : навч. посіб. за заг. ред. С. О. Сліпченка, О. Л. Зайцева ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2022. 332 с
5	Кузьмич О. Я. Цивільне процесуальне право: методичні вказівки для підготовки до самостійної роботи занять студентів денної та заочної форм навчання спеціальності «Право». Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2022. 59 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Результати розгляду справ Великою Палатою Верховного Суду. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/rez_rozg_sprav/
2	Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : https://reyestr.court.gov.ua/
3	Рішення ЄСПЛ https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-ukraini-vineseni-evropeyskim-sudom-z-prav-lyudini
4	База даних HUDOC https://www.echr.coe.int/hudoc-database-ukr
5	Огляд рішень Європейського суду з прав людини (січень – лютий 2024 року) https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_ESPL_01_02_2024.pdf

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Програма навчальної дисципліни	Усього годин	Навчальна робота, аудиторних годин				Самостійна робота здобувача вищої освіти за видами, годин					
			Усього, ауд. год.	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Усього, год.	Самостійне опрацювання матеріалу	Підготовка до практичних занять	Підготовка до лабораторних робіт	Підготовка до контрольних заходів	Виконання самостійних позааудиторних завдань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
денна форма навчання												
Модуль 1. Актуальні проблеми цивільного права в умовах трансформації правової системи												
1	Право власності в умовах цифрової економіки	10	8	4	4	0	2	1	1	0	0	0
2	Договірне право в епоху цифровізації	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
3	Сучасні проблеми недоговірних зобов'язань	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
4	Цифрові права та електронна комерція: проблеми правового регулювання	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
5	Цілі сталого розвитку та їх вплив на регулювання цивільних правовідносин	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
Модуль 2. Сучасні проблеми цивільного процесу в умовах діджиталізації та воєнного стану												
1	Особливості здійснення цивільного судочинства в умовах воєнного стану	10	8	4	4	0	2	1	1	0	0	0
2	Доказування в цивільному процесі: нові виклики	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
3	Альтернативні способи вирішення цивільних спорів	10	8	4	4	0	2	1	1	0	0	0
4	Застосування практики ЄСПЛ при здійсненні цивільного судочинства	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
Контрольні заходи												
1	екзамен	30	0	0	0	0	30	0	0	0	30	0
Індивідуальні завдання												

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	інші індивідуальні завдання	60	0	0	0	0	60	0	0	0	0	60
<i>Всього з навчальної дисципліни (денна форма навчання)</i>		<i>150</i>	<i>48</i>	<i>24</i>	<i>24</i>	<i>0</i>	<i>102</i>	<i>6</i>	<i>6</i>	<i>0</i>	<i>30</i>	<i>60</i>

№ з/п	Програма навчальної дисципліни	Усього годин	Навчальна робота, аудиторних годин				Самостійна робота здобувача вищої освіти за видами, годин					
			Усього, ауд. год.	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Усього, год.	Самостійне опрацювання матеріалу	Підготовка до практичних занять	Підготовка до лабораторних робіт	Підготовка до контрольних заходів	Виконання самостійних позааудиторних завдань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
заочна форма навчання												
Модуль 1. Актуальні проблеми цивільного права в умовах трансформації правової системи												
1	Право власності в умовах цифрової економіки	10	4	2	2	0	6	5.5	0.5	0	0	0
2	Договірне право в епоху цифровізації	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
3	Сучасні проблеми недоговірних зобов'язань	5	0	0	0	0	5	5	0	0	0	0
4	Цифрові права та електронна комерція: проблеми правового регулювання	5	0	0	0	0	5	5	0	0	0	0
5	Цілі сталого розвитку та їх вплив на регулювання цивільних правовідносин	5	2	2	0	0	3	3	0	0	0	0
Модуль 2. Сучасні проблеми цивільного процесу в умовах діджиталізації та воєнного стану												
1	Особливості здійснення цивільного судочинства в умовах воєнного стану	10	0	0	0	0	10	10	0	0	0	0
2	Доказування в цивільному процесі: нові виклики	5	2	0	2	0	3	2.5	0.5	0	0	0
3	Альтернативні способи вирішення цивільних спорів	10	2	2	0	0	8	8	0	0	0	0
4	Застосування практики ЄСПЛ при здійсненні цивільного судочинства	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
Контрольні заходи												

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	екзамен	30	0	0	0	0	30	0	0	0	30	0
Індивідуальні завдання												
1	інші індивідуальні завдання	60	0	0	0	0	60	0	0	0	0	60
<i>Всього з навчальної дисципліни (заочна форма навчання)</i>		<i>150</i>	<i>18</i>	<i>10</i>	<i>8</i>	<i>0</i>	<i>132</i>	<i>40</i>	<i>2</i>	<i>0</i>	<i>30</i>	<i>60</i>

	<p style="text-align: center;">РЕГЛАМЕНТ ДИСЦИПЛІНИ «Сучасні проблеми цивільного права та процесу»</p> <p>Ступінь вищої освіти Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл Спеціальність: освітня програма 081 Право: Правознавство, 081 Право: Інтелектуальна власність Рік навчання 2024 Тривалість один семестр Форма навчання денна, заочна Мова викладання українська</p>
Викладач(і)	Гончарова Аліна В'ячеславівна
Контактна інформація викладача	телефон - 0669605822 емейл - a.goncharova@yur.sumdu.edu.ua
Час та місце проведення консультацій	кожної середи з 12-00 по 14-00
Посилання на освітні платформи для онлайн занять	https://meet.google.com/ktw-bbie-fwf
Посилання на силабус в каталозі курсів	https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua/report/course/ef44c3a666bc17250ea4128afb610d454959171
Засоби зворотного зв'язку із групою щодо отримання та опрацювання виданих матеріалів	a.goncharova@yur.sumdu.edu.ua

ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо академічної доброчесності

Всі роботи, визначені регламентом, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Під час виконання письмового модульного або підсумкового контролю списування заборонене. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування. Всі письмові роботи проходять перевірку унікальності з наступним аналізом викладачем результатів перевірки з метою визначення коректності посилань на текстові та ілюстративні запозичення.

Під час вивчення дисципліни неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету.

У разі, якщо викладачем виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни, викладач має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання на практичному занятті;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового домашнього завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати обов'язкове домашнє завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового модульного або підсумкового контролю із зниженням

підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перекладанні письмового модульного або підсумкового контролю.

Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань навчальної дисципліни

Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Tome тощо) оголошується викладачем на початку курсу.

Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.

Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу

При використанні здобувачами освіти матеріалів з джерел відкритого доступу для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни, вони обов'язково мають дотримуватись умов ліцензій Creative Commons на використання об'єктів авторського права.

Політика щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Політика щодо дедлайнів та перекладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перекладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання з модульних та семестрових атестацій. Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня. За розпорядженням директора створюється комісія з розгляду апеляції.

За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.

Критерії оцінювання

Політика оцінювання

Від 1 до 6 балів отримує студент який які в цілому правильно виокремили основні положення кожного з джерел, але не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків. Від 7 до 13 балів отримує студент який правильно виокремили основні положення кожного з джерел, але не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків. Від 14 до 20 балів отримує студент який може виокремити з різних джерел основні положення, структурно об'єднати їх, коротко проаналізувати кожне з них та зробити ґрунтовні узагальнюючі висновки Звіт за результатами виконання практичних робіт Від 1 до 6 балів отримує студент який в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний але без глибокого всебічного аналізу. Від 7 до 13 балів отримує студент який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Від 14 до 20 балів отримує студент який в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Оцінювання письмових робіт Від 1 до 6 балів отримують студенти, які правильно вирішив половину тестових завдань. Від 6 до 13 балів отримують студенти, які правильно вирішив 80% тестових завдань. Від 14 до 20 балів отримують студенти, які правильно вирішив усі тестові завдання. Реферат (підготовка, презентація, захист) Від 1

до 6 балів отримують студенти, які погано володіють матеріалом. Від 6 до 13 балів отримують студенти, які частково володіють матеріалом та можуть окреслити лише деякі проблеми теми. Від 14 до 20 балів отримують студенти, які вільно володіють усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлюють свої думки.